

21ste vergadering

Dinsdag 11 maart 1997

Aanvang 10.00 uur

Voorzitter: Steenkamp

Tegenwoordig zijn 69 leden, te weten:

Baarda, Batenburg, Van den Berg, Bierman, De Boer, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Cohen, Van Dijk, Van Eekelen, Eversdijk, Gelderblom-Lankhout, Van Gennip, Ginjaar, Glastra van Loon, Glasz, Van Graafeiland, Grewel, Grol-Overling, De Haze Winkelman, Heijmans, Heijne Makkreel, Hendriks, Hessing, Van Heukelum, Hilarides, Hirsch Ballin, Hofstede, Holdijk, Jaarsma, De Jager, Jurgens, Korthals Altes, J. van Leeuwen, L.M. van Leeuwen, Linthorst, Lodewijks, Loudon, Luijten, Luimstra-Albeda, Lycklama à Nijeholt, Meeter, Pitstra, Le Poole, Postma, Rensema, Rongen, Roscam Abbing-Bos, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Staal, Steenkamp, Stevens, Stoffelen, Talsma, Tuinstra, Varekamp, Ter Veld, Veling, Verbeek, Vrisekoop, Werner, Wiegel, De Wit, Wöltgens, Van de Zandschulp, Zijlstra en Zwerver,

en de heren Dijkstal, vice-minister-president, minister van Binnenlandse Zaken, Van Mierlo, vice-minister-president, minister van Buitenlandse Zaken, Voorhoeve, minister van Defensie, Kohnstamm, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, mevrouw Van de Vondervoort, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, en de heer Gmelich Meijling, staatssecretaris van Defensie.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

De Beer, wegens verblijf buitenslands, ook volgende week;

Pit, wegens ziekte, tot en met 25 maart;

Boorsma, Dees en Ketting, wegens verblijf buitenslands.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het eind van deze editie.)

De **voorzitter**: Aan de orde komen achtereenvolgens: de installatie van de heer Meeter, de verkiezing van de voorzitter en de verkiezing van beide ondervoorzitters. Ik stel de Kamer voor, pas na afloop van de verkiezing van de tweede ondervoorzitter de emoties de vrije loop te laten. De vergadering zal dan tien minuten worden geschorst, teneinde iedereen in de gelegenheid te stellen de gelukwensen over te brengen.

Aldus wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik deel voorts aan de Kamer mede, dat door mij zijn benoemd tot leden van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrief van het benoemde lid der Kamer, de heer F. Meeter: de heer Glasz,

mevrouw Vrisekoop en de heer De Wit.

Ik deel ook aan de Kamer mede, dat de reeds ingekomen missives van de voorzitter van het Centraal stembureau en de geloofsbrief van de heer Meeter inmiddels in handen zijn gesteld van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrief.

Het is mij gebleken dat de commissie haar taak reeds heeft verricht. Ik geef derhalve thans het woord aan de heer Glasz, de voorzitter van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrief, voor het uitbrengen van het rapport.

De heer **Glasz**: De commissie welke de geloofsbrief van het benoemde lid van de Kamer, de heer F. Meeter, heeft onderzocht, rapporteert dat de geloofsbrief en de daarbij ingevolge de Kieswet overgelegde bescheiden in orde zijn bevonden. Het rapport van de commissie is neergelegd ter griffie, ter inzage voor de leden. En de commissie adviseert de Kamer dan ook mr. F. Meeter als lid van de Kamer toe te laten.

De **voorzitter**: Ik dank de heer Glasz voor het uitbrengen van het rapport en de commissie voor het verrichten van haar taak.

Ik stel aan de Kamer voor, het advies van de commissie te volgen en het rapport in de Handelingen van de Kamer te doen opnemen.

Daartoe wordt besloten.

(Het rapport is opgenomen aan het eind van deze editie.)¹

De **voorzitter**: Ik verzoek de griffier, de heer Meeter binnen te leiden.

Nadat de heer Meeter door de griffier is binnengeleid, legt hij in

Voorzitter

handen van de voorzitter de bij de Grondwet en het Statuut voorgescreven verklaring en belofte af.

De **voorzitter**: Ik wens u van harte geluk met uw benoeming en verzoek u, de plaats in te nemen die althans voorlopig voor u bestemd is!

Aan de orde is de **verkiezing van de voorzitter der Kamer.**

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Ginjaar.

De heer **Ginjaar** (VVD): Voorzitter! Als kandidaat voor het voorzitterschap van dit huis stel ik voor de heer Korthals Altes.

De **voorzitter**: Ik benoem tot stemopnemers mevrouw Van den Broek-Laman Trip (voorzitter), mevrouw Luimstra-Albeda, mevrouw Lycklama à Nijeholt en mevrouw Schoondergang-Horikx en verzoek hen met hun werkzaamheden te beginnen.

Als wij bekomen zijn van deze revolutie, verzoek ik u om uw stem uit te brengen op het stembriefje voorzitter.

Mevrouw **Van den Broek-Laman Trip**, voorzitter van het stembureau: Voorzitter! Er zijn 68 stemmen uitgebracht, waarvan 55 stemmen op de heer Korthals Altes, 10 stemmen blanco, 1 stem op de heer Heijne Makkreel en 2 stemmen op de heer Wiegel.

De **voorzitter**: Aangezien de heer Korthals Altes de volstreekte meerderheid van stemmen op zich heeft verenigd, is hij verkozen tot voorzitter van de Kamer.

Aan de orde is de **verkiezing van de eerste ondervoorzitter der Kamer.**

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Van Leeuwen.

De heer **Van Leeuwen** (CDA): Voorzitter! Ik wens de heer Korthals Altes en deze Kamer geluk met zijn benoeming. Voor het eerste ondervoorzitterschap stel ik kandidaat collega Postma.

Mevrouw **Van den Broek-Laman Trip**, voorzitter van het stembureau:

Voorzitter! Uitgebracht zijn 68 stemmen, waarvan 1 blanco, 1 op mevrouw Grewel en 66 op de heer Postma.

De **voorzitter**: Aangezien de heer Postma de volstreekte meerderheid van stemmen op zich heeft verenigd, is hij verkozen tot eerste ondervoorzitter van de Kamer.

Aan de orde is de **verkiezing van de tweede ondervoorzitter der Kamer.**

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Cohen.

De heer **Cohen** (PvdA): Voorzitter! Voor het tweede ondervoorzitterschap stel ik graag kandidaat mevrouw Annemarie Grewel.

Mevrouw **Van den Broek-Laman Trip**, voorzitter van het stembureau: Voorzitter! Er zijn 68 stemmen uitgebracht, waarvan 61 stemmen op mevrouw Grewel, 5 stemmen blanco, 1 stem op mevrouw Ter Veld en 1 stem op mevrouw Van den Broek-Laman Trip.

De **voorzitter**: Aangezien mevrouw Grewel de volstreekte meerderheid van de stemmen op zich heeft verenigd, is zij verkozen tot tweede ondervoorzitter der Kamer.

Ik dank de commissie der stemopnemers.

Nu kom ik tot een spannend ogenblik: ik moet de drie betrokkenen nog vragen, of zij wel bereid zijn, deze verkiezing te aanvaarden. Zijn zij daartoe bereid?

De heer **Korthals Altes** (VVD): Ja, mijnheer de voorzitter!

De heer **Postma** (CDA): Ja, mijnheer de voorzitter, van ganser harte!

Mevrouw **Grewel** (PvdA): Ja, mijnheer de voorzitter!

De **voorzitter**: Alvorens de vergadering te schorsen om gelegenheid te geven tot gelukwensen, nodig ik de heer Korthals Altes uit hier te komen, opdat ik hem de voorzittershamer kan overhandigen.

(Applaus)

(De voorzitter, de heer Steenkamp, overhandigt de voorzittershamer aan

de nieuwe voorzitter, de heer Korthals Altes.)

De vergadering wordt van 10.30 uur tot 10.45 uur geschorst.

Voorzitter: Korthals Altes

De **voorzitter**: Geachte medeleden. Ik dank u voor het vertrouwen dat u blijkens de uitslag van de verkiezing van de voorzitter van deze Kamer in mij hebt gesteld. Ik hoop dat vertrouwen waard te blijken. Ik zal mij daartoe ook inspannen. Het spreekwoord zegt dat een vos wel zijn haren verliest maar nooit zijn streken. Ik hoop van dit dier in zoverre te verschillen dat ik juist wel mijn politieke kleur handhaaf en daaraan trouw blijf, maar dat ik bij mijn politieke handelen de belangen zal dienen en behartigen van de Kamer als geheel, van de Kamer als instituut, van haar leden en van degenen die er werkzaam zijn.

Als ik mijn politieke kleur niet zou handhaven, zou ik mijn verleden ontrouw zijn en degenen die mijn voordracht tot voorzitter mogelijk hebben gemaakt, verloochenen, en dat mag niemand van mij verlangen. Ik ben mij er maar al te zeer van bewust dat het te danken is aan het succes van de politieke groepering waarvan ik nu ruim 40 jaar deel uitmaak dat ik vandaag als kandidaat voor het voorzitterschap ben voorgedragen. Het zou van grote ondankbaarheid getuigen jegens de kiezers die bij de statenverkiezingen op mijn partij stemden als ik er geen eer in zou stellen, mij een van hen te blijven voelen.

Er is nog een reden om bij deze gelegenheid even stil te staan bij mijn politieke overtuiging. Tot nog toe was er sinds de oprichting van mijn partij, nu bijna 50 jaar geleden, slechts één lid uitverkoren om het voorzitterschap van een Hoog College van Staat te bekleden. Dat was en is de huidige president van de Algemene Rekenkamer. Vandaag zijn mij de eer en het voorrecht te beurt gevallen om de eerste VVD'er te zijn die voorzitter wordt van één van de Kamers der Staten-Generaal.

De laatste liberaal die voorzitter van deze Kamer was, overleed in functie op 7 maart 1902, 95 jaar geleden. Dat was mr. Albertus Van Naamen van Eemnes. Om even een beeld te schetsen hoe lang geleden dat was: hij was op 6 september 1898 voorzitter van de verenigde